

Općina Fužine

36.

Na temelju članka 35. Statuta Općine Fužine (»Službene novine Primorsko-goranske županije« broj 23/09 i 30/09) Općinsko vijeće Općine Fužine, na sjednici održanoj dana 19. listopada 2011. godine, donosi

**ODLUKU
o prihvatanju Revizije Programa ukupnog razvoja
Općine Fužine**

Članak 1.

Prihvaća se Revizija Programa ukupnog razvoja Općine Fužine.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od objave u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

Klasa: 021-05/11-01/04

Ur. broj: 2112/03-01-11-02

Fužine, 19. listopada 2011.

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE FUŽINE

Predsjednik
Đuro Radošević, v. r.

REVIZIJA PROGRAMA UKUPNOG RAZVOJA

OPĆINA FUŽINE

Pitanja u vezi sa sadržajem Revizije Programa ukupnog razvoja molimo uputiti na adresu:

MICRO projekt d.o.o.
Borisa Papandopula 8b, 21000 Split
T: 021 555 400
F: 021 555 419
E: info@microgrupa.com
W: www.microgrupa.com

Zaštita prava

Sadržaji što su ovdje izneseni izrađeni su isključivo za Općinu Fužine. Društvo s ograničenom odgovornošću MICRO projekt d.o.o. izradilo je Reviziju Programa ukupnog razvoja u skladu sa zahtjevima Naručitelja, Općine Fužine, samo za njezinu specifičnu primjenu. Ostale osobe koje koriste informacije iz Revizije Programa ukupnog razvoja čine to na vlastitu odgovornost i vlastiti rizik.

© MICRO projekt d.o.o., 2011.

Sva prava pridržana.

Sadržaj ovoga dokumenta zaštićen je autorskim pravima. Izmjene, kraćenja, proširenja i nadopune moguće su samo uz prethodnu pisanu suglasnost društva s ograničenom odgovornošću MICRO projekt d.o.o., Split.

Umnožavanje je dopušteno samo uz uvjet da na svakom primjerku ostane otisnuta gornja napomena o autorskim pravima.

Objavljivanje ili prevođenje dopušteno je samo uz prethodni pisani pristanak društva s ograničenom odgovornošću MICRO projekt d.o.o., Split.

Split, srpanj 2011.

SADRŽAJ

1. REVIZIJA PROGRAMA UKUPNOG RAZVOJA OPĆINE FUŽINE	4
1.1. POVEZNICA S RAZVOJNOM STRATEGIJOM PRIMORSKO- GORANSKE ŽUPANIJE	4
2. RADNA SKUPINA	6
3. VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI.....	7
3.1. VIZIJA OPĆINE FUŽINE.....	7
3.2. STRATEŠKI CILJEVI.....	8
3.2.1. Strateški cilj 1. „Plavo-zelena“ turistička ponuda pozicionirana na domaćem i inozemnom tržištu	8
3.2.2. Strateški Cilj 2. Razvijeno gospodarstvo.....	9
3.2.3. Strateški Cilj 3. Socijalno i kulturno uređena zajednica	10
3.2.4. Strateški cilj 4. Zaštita prirode i unapređenje životne sredine	11
4. STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE FUŽINE.....	13
5. RAZVOJNE SMJERNICE	17
6. PROVEDBENE ODREDBE.....	18
6.1. OPERATIVNI PLAN ZA RAZDOBLJE OD 2011. – 2016.....	18
6.1.1. Struktura obrazaca razvojnih mjera	18
6.1.2. Lista razvojnih projekata.....	21
7. POSTUPAK PRAĆENJA PROVEDBE I REZULTATA.....	23
7.1. UVOD.....	23
7.2. ODGOVORNOST ZA PROVEDBU PUR-A	25
7.2.1. Postupci upravljanja	25
7.2.2. Praćenje i ocjenjivanje	25
7.2.3. Organizacija i jamčenje tijeka informacija i razmjene informacija	25
POPIS SLIKA I TABLICA	26

1. REVIZIJA PROGRAMA UKUPNOG RAZVOJA OPĆINE FUŽINE

Program ukupnog razvoja jedinice lokalne samouprave temeljni je dokument razvoja lokalne zajednice koji daje uvid u postojeće stanje ali i omogućuje planiranje, provedbu i kontrolu postavljenih smjernica ukupnog razvitka u određenom periodu.

Prvi Program ukupnog razvoja Općine Fužine izrađen je 2006. godine. Tada definirana vizija Općine Fužine bila je usmjerena na oživljavanje gospodarske aktivnosti kroz razvoj malog i srednjeg poduzetništva te razvoj turizma i povezanih djelatnosti u cilju postizanja željene razine razvoja i kvalitete življenja. Utvrđeni ciljevi slijedili su postavljenu viziju.

Budući je od donošenja navedenog dokumenta prošlo gotovo 5 godina općinska uprava na čelu s Načelnikom uvidjela je potrebu za njegovim revidiranjem. Nužnost revidiranja proizlazi iz želje za što boljom prilagodbom postojećim trendovima u gospodarstvu i društvu općenito.

Prilikom izrade dokumenta Revizija Programa ukupnog razvoja Općine Fužine provedeno je revidiranje strategije i razvojnih projekata s ciljem utvrđivanja stanja u kojem se projekti danas nalaze. Postavljena je nova vizija i ciljevi, te su definirani novi razvojni projekti.

1.1. Poveznica s Razvojnou strategijom Primorsko-goranske županije

Program ukupnog razvoja svake jedinice lokalne samouprave, pa tako i njegova revizija, mora biti usklađena je s razvojnim dokumentima višeg reda. Dokument višeg reda u odnosu na Program ukupnog razvoja i Reviziju Programa ukupnog razvoja je Županijska razvojna strategija.

Primorsko-goranska županija izradila je razvojnu strategiju za razdoblje od 2011. do 2013. godine koja predstavlja logičan nastavak Regionalnog operativnog programa Primorsko-goranske županije 2008.-2013.

Koordinaciju izrade dokumenta vodila je Regionalna razvojna agencija Porin. U izradu dokumenta bio je uključen velik broj sudionika, njih više od 300, a primjenjivana je participativna metoda rada.

Razvojna strategija Primorsko-goranske županije za cilj ima povezivanje lokalnih i regionalnih razvojnih potreba s nacionalnim razvojnim prioritetima i razvojnim prioritetima Europske unije, kao i s dostupnim europskim i nacionalnim financijskim sredstvima i propisima koji reguliraju njihovo korištenje.¹

Nakon provedenih analiza definirana je vizija i strateški ciljevi.

Vizija Primorsko-goranske županije glasi:

**Primorsko-goranska županija regija je zadovoljnih ljudi
koji svoje potencijale ostvaruju
u uvjetima održivog razvoja i društvene pravednosti.**

Strateški ciljevi i prioriteti proizašli iz vizije su:

	Strateški ciljevi :	Prioritetni ciljevi:
1.	Razvoj dinamičkog gospodarskog okruženja	1.1. Razvoj sektora gospodarstva 1.2. Povećanje konkurentnosti gospodarstva 1.3. Razvoj malog i srednjeg poduzetništva 1.4. Razvoj tržišta radne snage
2.	Uravnotežen regionalni razvoj	2.1. Unapređenje županijskih mreža 2.2. Razvoj ruralnih područja 2.3. Razvoj civilnog društva 2.4. Unapređenje područja sporta i rekreacije 2.5. Razvoj kulturnih djelatnosti 2.6. Jačanje kapaciteta za upravljanje regionalnim razvojem
3.	Razvoj ljudskih potencijala	3.1. Razvoj svih razina i oblika obrazovanja 3.2. Unapređenje zdravlja i zdravstvene zaštite 3.3. Unapređenje socijalne sigurnosti i socijalne uključenosti
4.	Zaštita prirode i okoliša	4.1. Očuvanje bioraznolikosti i sprečavanje rizika 4.2. Uspostava integriranog sustava upravljanja okolišem 4.3. Razvoj komunalne infrastrukture

Revizija Programa ukupnog razvoja Općine Fužine i strateški ciljevi koji su u njoj definirani usklađeni su sa strateškim ciljevima Razvojne strategije Primorsko-goranske županije.

¹ Razvojna strategija Primorsko-goranske županije

2. RADNA SKUPINA

U svrhu revidiranja razvojnih projekata i postizanja što boljih rezultata u izradi nove Strategije razvoja u sklopu Revidiranja Programa ukupnog razvoja Općine Fužine oformljena je radna skupina. Radnu skupinu čine predstavnici lokalne samouprave i javnih ustanova, te poslovnih subjekata. Primjenom participativne metode rada, odnosno aktivnim sudjelovanjem i suradnjom članova radne skupine s timom djelatnika MICRO projekta d.o.o. kojima je povjerena izrada Revizije Programa ukupnog razvoja Općine Fužine definirano je 46 razvojnih projekata, a još 3 razvojna projekta se nalaze u fazi provedbe.

Tablica 1. Članovi radne skupine za izradu Strategije razvoja Općine Fužine

R.b.	Ime i prezime	Institucija/tvrtka	Radno mjesto
1.	Marinko Kauzlaric	Općina Fužine	Načelnik
2.	Ana Radošević	Općina Fužine	Tajnica načelnika - volonter na stručnom osposobljavanju za rad
3.	Valentina Vicić	Općina Fužine	Volonter na stručnom osposobljavanju za rad
4.	Tatjana Kovačić	Centar za odgoj i obrazovanje Rijeka	Pedagog u školi
5.	Vinko Rački	Općina Fužine	Potpredsjednik općinskog vijeća
6.	Nebojša Anić	Speleološka udruga, Općinsko vijeće / Drvenjača d.d.	Voditelj udruge / član vijeća / sistem-analitičar
7.	Andrej Kauzlaric	Restoran i Hotel Bitoraj	Voditelj / vlasnik
8.	Željko Perković	Općina Fužine / Hrvatske šume	Vijećnik / upravitelj šumarije
9.	Vedran Kisarc	Veleučilište u Rijeci	Student
10.	Zoran Blažević	Drvenjača d.d.	Poslovođa proizvodnje
11.	Daria Ljubobratović	OŠ Brod Moravice	Profesor matematike i fizike
12.	Jelena Đuknić	Komunalno poduzeće	Djelatnica
13.	Đuro Radošević	Općina Fužine	Predsjednik općinskog vijeća
14.	Biljana Trnjkovski	Sportsko društvo / Učiteljski fakultet	Sportski savjetnik / viši asistent, kineziologija
15.	Miljenko Fak	umirovljenik	Umirovljenik / poduzetnik
16.	Vanja Katalinić	KUD Vrelo / SKG d.o.o.	Član KUD-a / programer cnc tokarilica
17.	Dalibor Fak	Općina Fužine	Zamjenik načelnika
18.	Vesna Delak Merte	umirovljenica	Umirovljenica

Nakon održanih Radnih skupina i postupka revidiranja razvojnih mjera kreirala se nova izmijenjena vizija koju prate i nove projektne ideje usmjerene na razvoj Općine Fužine u sljedećem petogodišnjem razdoblju.

3. VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI

Radionice održavane u Općini Fužine bile su posvećene determiniranju potreba i ciljeva koji su se iz njih mogli izvesti. Sudionici, odnosno 18 predstavnika različitih interesnih skupina, raspravljali su o snagama Općine koje treba pojačati i iskoristiti, slabostima koje treba prevladati, prilikama koje treba iskoristiti te prijetnjama koje treba izbjeći.

3.1. Vizija Općine Fužine

Vizija, kao sažeti prikaz željenog budućeg stanja, ukazuje na to gdje Općina želi biti u bližoj i daljoj budućnosti, te kakvu sliku o sebi želi izgraditi. Vizija je ambiciozna ali i ostvariva smjernica razvoja, odnosno zaključak iz kojeg se mogu izvesti konkretni ciljevi, prioriteti i razvojne mjere.

Vizija Općine Fužine glasi:

Općina Fužine je lider goranskog kraja, Općina koja je najuspješnije sintetizirala sve svoje prirodne, prostorne i kulturne resurse, postala model uspješnog razvoja i centar turizma Gorskog kotara.

Iz vizije se uočava usmjerenost prema postizanju željenog stanja oslanjajući se pritom na vlastite snage. Općina Fužine je prepoznala resurse koji su potencijalna okosnica razvoja. Geoprometni položaj, prirodne i kulturne vrijednosti omogućuju razvoj turizma, koji se uz specifičnu ponudu goranskog kraja, može uspješno kombinirati s ponudom primorskih destinacija. Blizina strateških cestovnih prometnica, željeznice, morske luke, aerodroma Krk i sportskog aerodroma Grobnik osiguravaju prometnu infrastrukturu koja pruža podršku razvoju gospodarstva.

3.2. *Strateški ciljevi*

Strateški ciljevi postavljeni su na načina da teže iskorištenju snaga i prilika, te eliminaciji slabosti i prijetnji. Koordiniranom realizacijom ciljeva postiže se efikasniji razvoj. Strateški ciljevi Općine Fužine su:

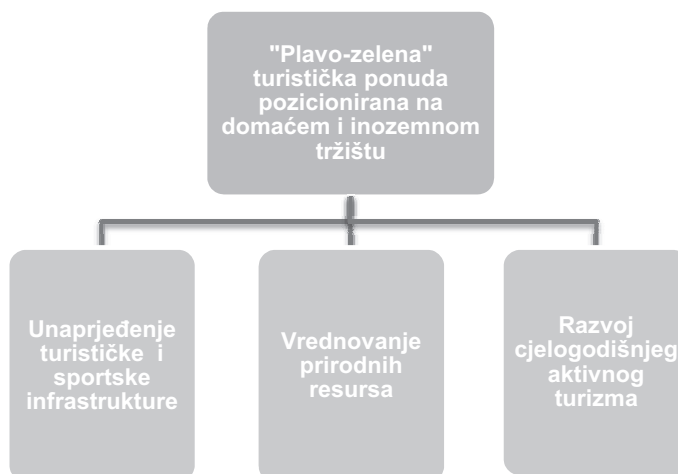
1. **"Plavo-zelena" turistička ponuda pozicionirana na domaćem i inozemnom tržištu**
2. **Razvijeno gospodarstvo**
3. **Socijalno i kulturno uređena zajednica**
4. **Zaštita prirode i unapređenje životne sredine**

3.2.1. **Strateški cilj 1. „Plavo-zelena“ turistička ponuda pozicionirana na domaćem i inozemnom tržištu**

Prva asocijacija pri pomisli na pojam „turizam“ mnogima je još uvijek obala, sunce i more. Iako morski turizam neosporno čini glavninu turističke ponude i ostvaruje najveći broj dolazaka i noćenja, nije jedini segment turističke ponude Republike Hrvatske. Kontinentalni dio, a posebno Gorski kotar prirodnim ljepotama, bogatom kulturnom baštinom i gastronomskom ponudom privlače sve veći broj posjetitelja. Općina Fužine svojim geoprometnim položajem predstavlja idealnu polaznu točku za upoznavanje cijele regije Gorskog kotara ali i kvarnerskog primorja. Brojna jezera, šume, špilje, gastronomska ponuda, mogućnost lova, samo su neki od prepoznatljivih resursa fužinskog turizma koji u sebi kriju još mogućnosti za daljnji razvoj i korištenje. Općina Fužine ima potencijal razvoja cjelogodišnjeg turizma. Sportski sadržaji (skijališta, sanjkališta i drugi sportski tereni) s pratećom infrastrukturom te pješačke i biciklističke staze pružaju mogućnost korištenja kako u zimskim mjesecima tako i u ostalom dijelu godine različitim skupinama sportaša i rekreativaca, bilo za organizirane pripreme ili rekreaciju. Prirodne ljepote prezentirane na adekvatan način s uređenom turističkom infrastrukturom potencijalno su najveća vrijednost promatranog područja. Spoj „plavog i zelenog“, mora koje se nalazi u neposrednoj blizini i šume, čine komparativnu prednost Općine Fužine. Marketinške i druge aktivnosti koje će plavo-zelenu turističku ponudu učiniti prepoznatom i pozicioniranom na turističkom tržištu prvi je strateški cilj ovog dokumenta. Promotivnim aktivnostima dijelom upravljaju Turistička zajednica Primorsko-goranske županije i Turistička zajednica Općine Fužine.

Plan razvoja turizma na području Gorskog kotara predstavljen je u dokumentima Glavni plan razvoja turizma Primorsko – goranske županije od 2005. do 2015. godine i Strateški marketinški plan turizma Kvarnera 2009.-2015. godine.

Slika 1. Strateški Cilj 1. "Plavo-zelena" turistička ponuda pozicionirana na domaćem i inozemnom tržištu

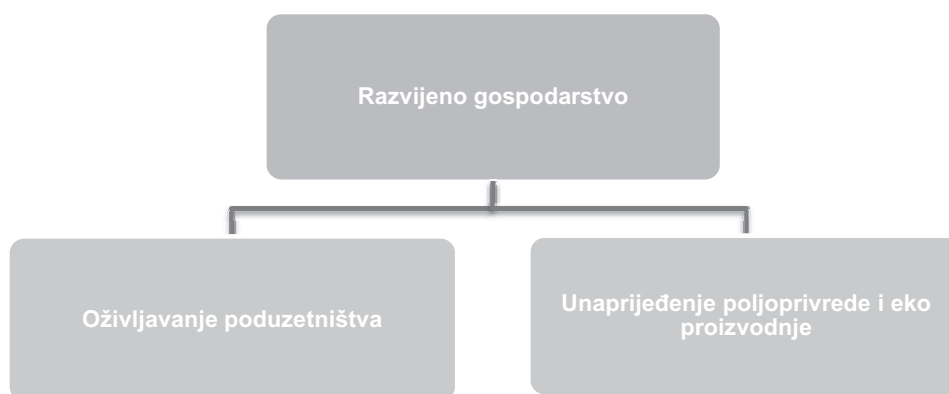
3.2.2. Strateški Cilj 2. Razvijeno gospodarstvo

Izvrstan geoprometni položaj predstavlja značajni poticaj razvoju gospodarstva Općine Fužine. Autocesta Rijeka-Zagreb udaljena je svega 2,5 kilometara od općinskog središta, županijsko središte Rijeka i riječka luka udaljeni su 30 km, a željeznički kolodvor u Fužinama namijenjen je putničkom prometu i prometu roba. Postojanje ovakve prometne infrastrukture uz postojeći magistralni plinovod i naftovod, potencijalnim budućim ulagačima značajno olakšava poslovanje a prostor Općine čini atraktivnim za smještanje različitih gospodarskih djelatnosti. Oživljavanjem gospodarstva potencijalno bi se umanjio problem depopulacije, posebno odlazak mladog i obrazovanog stanovništva.

Pri razvoju gospodarstva osim na direktne financijske učinke potrebno je voditi računa i o zaštiti okoliša. Postojeće stanje, očuvan i nezagađen okoliš, omogućuje razvoj ekološke poljoprivrede i ekološke proizvodnje hrane. Visoka kvaliteta eko proizvoda čini ih konkurentnima na tržištu. U obzir treba uzeti i veliku potražnju za eko proizvodima u zemljama Europske unije, te činjenicu da će se skorim ulaskom Republike Hrvatske u EU i proširenjem tržišta potencijalno postizati bolja cijena navedenih proizvoda. Ministarstvo

poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja izradilo je Akcijski plan razvoja ekološke poljoprivrede u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011.-2016.godine čime je ukazano na značaj razvoja ove grane gospodarstva.

Slika 2. Strateški Cilj 2. Razvijeno gospodarstvo

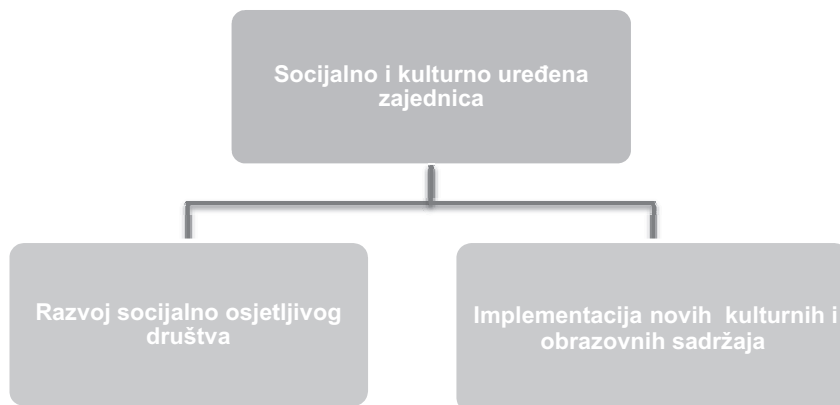

3.2.3. Strateški Cilj 3. Socijalno i kulturno uređena zajednica

Briga za stanovništvo jedno je od strateških opredjeljenja Općine Fužine. Socijalno uređenje u smislu izgradnje i opremanja institucija za brigu o najmlađim i najstarijim stanovnicima predstavlja prioritetni cilj razvoja. Skrb za obitelji koje su odabrale ostati živjeti u Općini Fužine mora biti kontinuirana. Upravo od mladog i obrazovanog stanovništva očekuje se da bude nositelj razvoja ovog prostora. Ispunjenje takvih očekivanja moguće je uz prethodno postizanje određene razine kvalitete življenja na navedenom području.

Podizanje kvalitete življenja svih dobnih skupina moguće je postići uvođenjem dodatnih sadržaja u kulturni i društveni život zajednice. Implementacijom novih kulturnih i obrazovnih sadržaja osim na društveni život lokalne zajednice utječe se i na obogaćivanje turističke ponude Općine Fužine.

Slika 3. Strateški Cilj 3. Socijalno i kulturno uređena zajednica

3.2.4. Strateški cilj 4. Zaštita prirode i unapređenje životne sredine

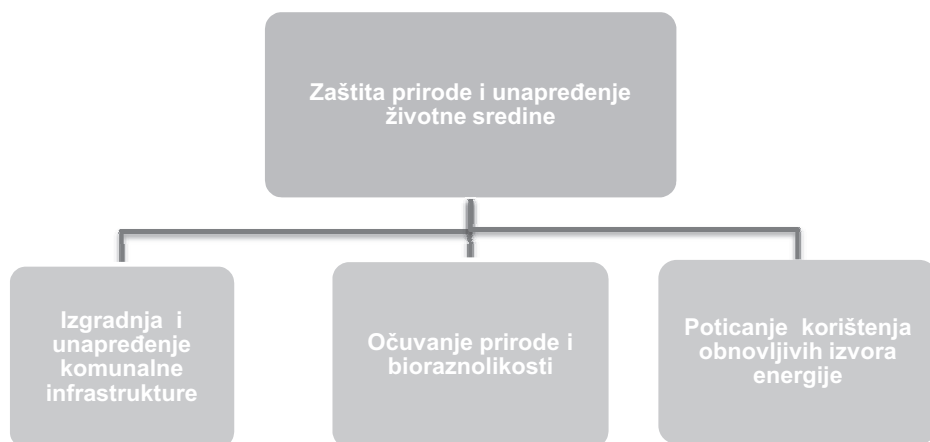
Općina Fužine nalazi se na području koje obiluje vodnim i šumskim bogatstvima. Zaštita prirode i očuvanje, te unapređenje postojećeg stanja zaštite prirode i okoliša značajno je zbog pretpostavke za Općina Fužine svoj razvoj namjerava temeljiti prije svega na turizmu koji naglašava „zeleni“ predznak.

Komunalno uređenje zadaća je svake jedinice lokalne samouprave. Općina Fužine prepoznala je važnost komunalnog uređenja te ga postavila za strateški cilj razvoja. Ostvarenjem ovog cilja osiguravaju se preduvjeti modernog življenja ali i funkcioniranja čitave zajednice. Izgrađena prometna, komunikacijska i druga infrastruktura pretpostavka je realizacije prethodnih ciljeva:

- razvoja gospodarstva i
- razvoja turizma.

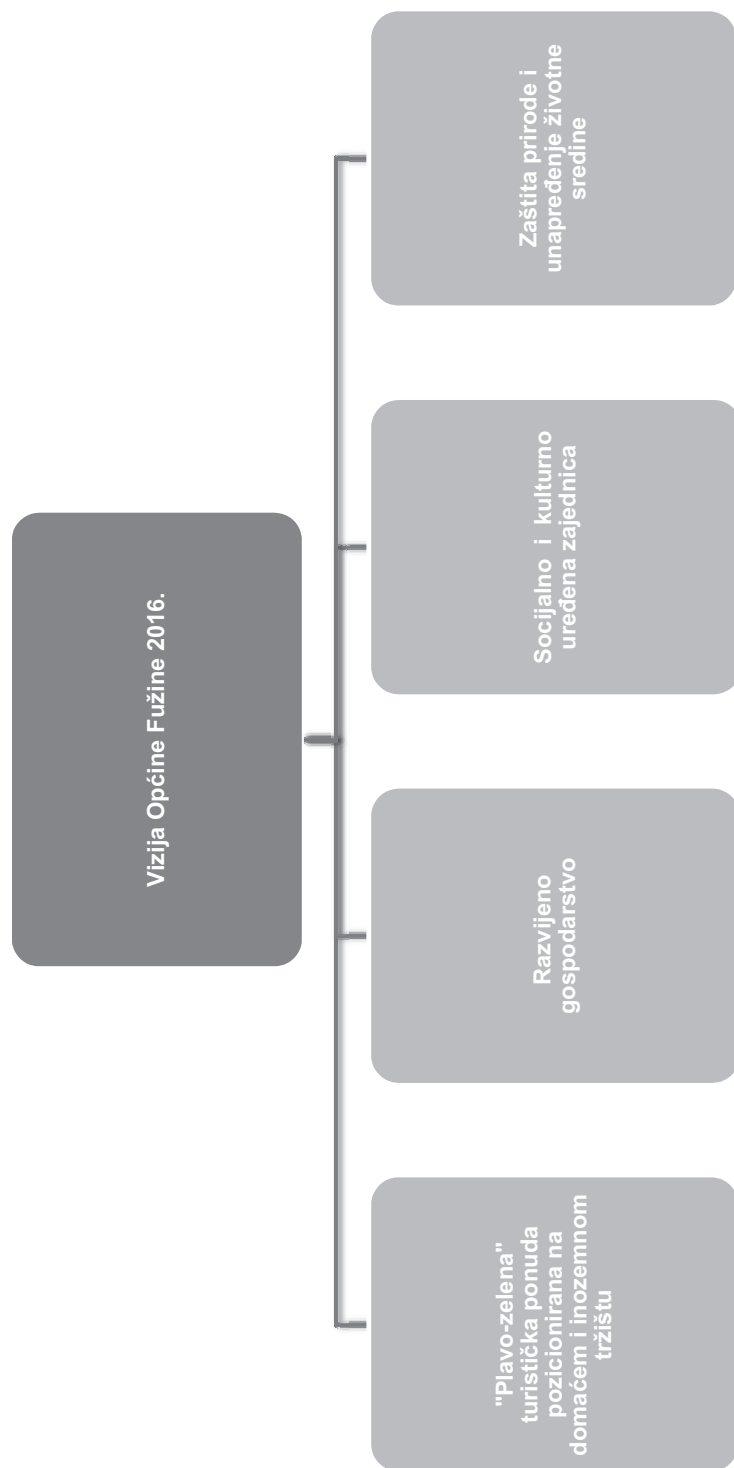
Unaprjeđenje komunalne infrastrukture podrazumijeva i poticanje korištenja obnovljivih izvora energije. Geografski položaj promatranog prostora omogućuje korištenje energije vjetera na više lokacija. Vlada Republike Hrvatska usvojila je Strategiju energetskog razvitka Republike Hrvatske do 2020. godine kojom se predviđa 20% udjela obnovljivih izvora u neposrednoj potrošnji energije do 2020. godine. Izgradnja vjetroelektrana trebao bi stoga biti projekt od šireg značaja te kao takav potencijalno može očekivati podršku nadležnih institucija iz Republike Hrvatske i EU.

Slika 4. Strateški Cilj 4. Zaštita prirode i unapređenje životne sredine

4. STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE FUŽINE

Slika 5. Strategija razvoja Općine Fužine

1.Cilj. „Plavo-zelena“ turistička ponuda pozicionirana na domaćem i inozemnom tržištu**Prioritet 1. Unaprjeđenje turističke i sportske infrastrukture**

- Razvojni projekt 1: Stavljane u funkciju turističko-sportsko-rekreacijske zone u Ličkom polju
- Razvojni projekt 2: Izgradnja i završetak SRC Gmajna
- Razvojni projekt 3: Sportsko-rekreacijsko-adrenalinski centar Vrata
- Razvojni projekt 4: Sportsko zdravstveni projekt Zajama
- Razvojni projekt 5: Skijalište Jelenča
- Razvojni projekt 6: Adrenalinska žičara
- Razvojni projekt 7: Rolerska staza
- Razvojni projekt 8: Turistički infocentar
- Razvojni projekt 9: Izgradnja auto kampa
- Razvojni projekt 10: Stvaranje preduvjeta za postavljanje povremenih / sezonskih ugostiteljskih objekata
- Razvojni projekt 11: Kontinuirano postavljanje turističke signalizacije
- Razvojni projekt 12: Frankopanski kaštelenat – valorizacija kulturne baštine
- Razvojni projekt 13: Istraživanje povijesnih putova Frankopana

Prioritet 2. Vrednovanje prirodnih resursa

- Razvojni projekt 14: Uređenje spilje Vrelo
- Razvojni projekt 15: Uređenje okolice jezera Bajer
- Razvojni projekt 16: Vrt za divljač Bajta-Jezero Potkoš

Prioritet 3. Razvoj cjelogodišnjeg aktivnog turizma

- Razvojni projekt 17: Tura Fužine-Vrelo
- Razvojni projekt 18: Uređenje parka Sednjak
- Razvojni projekt 19: Uređenje parka Gorica
- Razvojni projekt 20: Uređenje jezera Lepenica
- Razvojni projekt 21: Staza Furmana i lugara
- Razvojni projekt 22: Partnerstvo s odabranom slovenskom općinom
- Razvojni projekt 23: Program razvoja lovnog turizma

2.Cilj. Razvijeno gospodarstvo**Prioritet 4. Oživljavanje poduzetništva**

- Razvojni projekt 24: Znanstveno tehnološki park – Poslovna zona Lič
- Razvojni projekt 25: Poslovna zona Vrata
- Razvojni projekt 26: Revitalizacija drvne industrije - tvornica namještaja u Vratima

Prioritet 5. Unaprjeđenje poljoprivrede i eko proizvodnje

Razvojni projekt 27: Oplemenjivanje i revitalizacija poljoprivrede na području Ličkog polja

Razvojni projekt 28: Ekološko stočarstvo i poljoprivreda – udruživanje dionika

3.Cilj. Socijalno i kulturno uređena zajednica**Prioritet 6. Razvoj socijalno osjetljivog društva**

Razvojni projekt 29: Izgradnja dječjeg vrtića i jaslica

Razvojni projekt 30: Proširenje vrtića u sklopu Osnovne škole „Ivanka Tohar“ u Fužinama

Razvojni projekt 31: Izgradnja centra za djecu s posebnim potrebama

Razvojni projekt 32: Izgradnja dječjih igrališta

Razvojni projekt 33: Razvoj mreže kućne pomoći starijim i nemoćnim osobama

Prioritet 7. Implementacija novih kulturnih i obrazovnih sadržaja

Razvojni projekt 34: Ljetno kino

Razvojni projekt 35: Izgradnja pozornica na otvorenom s montažnim tribinama

Razvojni projekt 36: Sufinanciranje troškova edukacije i sportskih aktivnosti mladih

4.Cilj. Zaštita prirode i unaprjeđenje životne sredine**Prioritet 8. Izgradnja i unaprjeđenje komunalne infrastrukture**

Razvojni projekt u provedbi: Rekonstrukcija ceste Ličko polje – Lukovo – Ledenice (Bribir)

Razvojni projekt u provedbi: Vodovod Benkovac

Razvojni projekt u provedbi: Kolektor Ulice Franje Račkog

Razvojni projekt u provedbi: Rekonstrukcija ceste u naselju Vrata

Razvojni projekt 37: Izgradnja zaobilaznica Mostići - Donje selo

Razvojni projekt 38: Uspostava mreže bežičnog interneta

Razvojni projekt 39: Izgradnja kanalizacijske mreže za sva naselja Općine Fužine

Razvojni projekt 40: Uređenje mjesnog groblja Fužine

Razvojni projekt 41: Uređenje mjesnog groblja Lič

Razvojni projekt 42: Rekonstrukcija nerazvrstanih cesta

Razvojni projekt 43: Kanalizacija Vrata – Lič

Prioritet 9. Očuvanje prirode i bioraznolikosti

Razvojni projekt 44: Sanacija deponija u Liču

Razvojni projekt 45: Mjere za sprječavanje zagađenja okoliša

Razvojni projekt 46: Izgradnja brana na Ličanci

Prioritet 9. Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije

Razvojni projekt 47: „Sunčev park“

Razvojni projekt 48: Izgradnja kogeneracijskog postrojenja na biomasu

Razvojni projekt 49: Toplifikacija naselja Fužine

5. RAZVOJNE SMJERNICE

Napredak u svim smjerovima, a posebno gospodarski napredak Općine Fužine zahtijeva usklađivanje nekoliko važnih elemenata. Općina Fužine izborom vizije i strateških ciljeva jasno naglašava strategiju koja će biti bazirana na temeljima razvijenog turizma, visoke kvalitete života stanovništva i razvijenom poduzetništvu. Razvoj gospodarstva u cjelini mora biti usmjeren prema zaštiti životne sredine koja se treba temeljiti na poveznici s ekonomskim i socijalnim razvojem. Uključivanjem održivog razvoja u planiranje razvoja Općine Fužine stvaraju se čvrsti temelji za kvalitetan napredak ekonomije i gospodarstva, društva i očuvanog okoliša.

Održivi razvoj osigurava:

- Ekonomske zahtjeve – potrebne za gospodarski rast i razvoj,
- Ekološke zahtjeve – potrebne za održivo korištenje prirodnih resursa okruženja,
- Društvene zahtjeve – potrebne za razvoj lokalne i socijalne zajednice.

Slika 6. Održivi razvoj

Izvor: <http://www.bhwoodex.com/images/OdrziviRazvoj/odrzivi-razvoj,str.jpg>

U svrhu ostvarenja vizije i zadanih strateških ciljeva Općine Fužine slijediti će slijedeće smjernice:

- Osigurati preduvjete razvoja turizma temeljenog na bogatoj prirodnoj i kulturnoj baštini,
- Zagovarati će zaštitu i očuvanje prirode i okoliša kao temeljnog resursa područja i
- Poticati će daljnji razvoj poduzetništva u skladu s očuvanjem i zaštitom okoliša.

Razvojna politika Općine Fužine realizirati će se razvojnim projektima koje treba provesti u planiranom razdoblju od 2011. do 2016. godine.

6. PROVEDBENE ODREDBE

6.1. Operativni plan za razdoblje od 2011. – 2016.

Operativni plan obuhvaća sve definirane razvojne projekte čija je realizacija predviđena kroz srednjoročno razdoblje od 2011. do 2015. godine.

Razvojni projekti se, kao što je već pojašnjeno, mogu nalaziti u tri različite faze:

- **Projektni prijedlog,**
- **Razvojna mjera i**
- **Projekti u provedbi.**

Unutar ovog dijela dokumenta prikazati će se operativni plan definiranih razvojnih mjera te projekata u provedbi.

6.1.1. Struktura obrazaca razvojnih mjera

U daljnjem tekstu opisana je struktura obrazaca razvojnih mjera koji se nalaze u prilogu. Prikazana su objašnjenja radi lakšeg praćenja dokumenta, izbjegavanja nesporazuma i snalaženja u pojedinim razvojnim mjerama. Razvojna mjera identična je za sve jedinice lokalne samouprave na području Jugoistočne Europe radi lakše međusobne usporedbe i mogućnosti umrežavanja.

- **NAZIV MJERE**

Naziv razvojne mjere.

- **OSNOVNI PODACI O LOKACIJI**

1. **NUTS I** - Hijerarhijski sustav klasifikacije teritorija EU-a uspostavljen od strane Statističkog ureda Europske unije u suradnji s nacionalnim statističkim uredima. NUTS sustav osigurava statističku podjelu državnog teritorija koja se može, ali i ne mora, poklapati s administrativnom. Postoje tri razine klasifikacije definirane prema veličini i broju stanovnika (NUTS I, NUTS II i NUTS III). Hrvatska kao cjelina predstavlja NUTS I razinu.
2. **NUTS II** - Druga razina unutar NUTS klasifikacije. Prostorne jedinice za statistiku na NUTS II razini trebaju imati između 800.000 i 3.000.000 stanovnika. Republika Hrvatska podijeljena je u tri NUTS II regije (Sjeverozapadna Hrvatska koju čine: Grad Zagreb, Koprivničko-križevačka, Krapinsko-zagorska, Međimurska, Varaždinska, i Zagrebačka županija; Panonska Hrvatska koju čine: Bjelovarsko-bilogorska, Brodsko-posavska, Karlovačka, Osječko-baranjska, Požeško-slavonska, Sisačko-moslavačka,

Virovitičko-podravska i Vukovarsko-srijemska županija; Jadranska Hrvatska koju čine: Dubrovačko-neretvanska, Istarska, Ličko-senjska, Primorsko-goranska, Splitsko-dalmatinska, Šibensko-kninska i Zadarska županija).

3. **NUTS III** - Treća razina unutar NUTS klasifikacije. Prostorne jedinice za statistiku na NUTS III razini trebaju imati između 150.000 i 800.000 stanovnika. U Republici Hrvatskoj županije odgovaraju NUTS III razini.
4. **LAU 2** - Analitička jedinica koja je donošenjem nove Uredbe o NUTS klasifikaciji zamijenila dotadašnju NUTS 5 razinu; u slučaju Republike Hrvatske odgovara razini jedinice lokalne samouprave.
5. **Lokalitet** – Naselje je prostorna jedinica koja se sastoji od građevinskog područja i područja za druge namjene, a ima ime i vlastiti sustav obilježavanja kuća.

- **NOSITELJ RAZVOJNE MJERE**

Nositelji razvojne mjere mogu biti različiti. Također, može se raditi o jednom ili više nositelja. U nastavku se nalazi pregled mogućih opcija.

6. **JLP(R) nositelj** – Ovaj podatak se prikazuje ukoliko je jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave samostalni nositelj projekta.
7. **Ostalo nositelj** – Ovaj podatak se prikazuje ukoliko je neki drugi subjekt izuzev JLP(R)-a samostalni nositelj projekta.
8. **JLP(R) nositelji** – Ovaj podatak se prikazuje ukoliko su nositelji projekta veći broj jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave.
9. **Ostalo nositelji** – Ovaj podatak se prikazuje ukoliko su nositelji projekta veći broj različitih subjekata izuzev JLP(R)-a

- **UMREŽAVANJE**

Ukoliko se ne radi o samostalnom razvojnom projektu nego o suradnji/partnerstvu između više različitih subjekata unutar obrasca razvojne mjere takav oblik suradnje se prikazuje pod kategorijom Umrežavanje. U nastavku se nalaze pojašnjene neki od mogućih načina umrežavanja.

10. **Zajednički razvojni projekt JLP(R)S** – Situacija ukoliko se radi o zajedničkom razvojnom projektu dvije ili više jedinica lokalne samouprave. U tom slučaju će biti naznačeni ostali sudionici projekta.
11. **Zajednički razvojni projekt županija** - Dvije ili više jedinica područne (regionalne) samouprave mogu u sklopu svojeg samoupravnog djelokruga, uz prethodno mišljenje županijskog partnerskog vijeća, biti nositelji zajedničkog razvojnog projekta koji zahvaljujući suradnji jamči postizanje dodatnog učinka na razvoj. U tom slučaju na ovom mjestu će biti naznačeni ti subjekti.
12. **Razvojni projekt statističke regije** - Jedan odnosno više projekata koji čine logičnu funkcionalnu cjelinu i koji su od osobitog značenja za razvoj statističke regije i čija je zajednička financijska vrijednost veća od 75 milijuna kuna smatraju se razvojnim

projektom statističke regije. Razvojni projekt statističke regije utvrđuje Vijeće na prijedlog Ministarstva uz prethodno pribavljeno pozitivno mišljenje partnerskog vijeća statističke regije. U tom slučaju na ovom mjestu će biti naznačeni ti subjekti.

- 13. Prekogranični razvojni projekt** - Ukoliko se u projektu radi o zajedničkom razvojnom projektu prekogranične naravi i poznati su partneri. U tom slučaju na ovom mjestu će biti naznačeni ti subjekti.

• **POVEZANOST S CILJEVIMA I PRIORITETIMA PLANSKIH DOKUMENATA**

Kao što je u prethodnom dijelu dokumenta prikazana razrada razvojnih projekta prema ciljevima i prioritetima, isti će biti prikazani unutar Obrasca.

- 14. Cilj županijske razvojne strategije** - Cilj županijske razvojne strategije s kojim je Razvojna mjera usklađena.
- 15. Prioritet županijske razvojne strategije** - Prioritet županijske razvojne strategije pod koju razvojna mjera spada.
- 16. Cilj lokalnog razvojnog plana** - Cilj lokalnog razvojnog plana s kojim je Razvojna mjera usklađena.
- 17. Prioritet lokalnog razvojnog plana** - Prioritet lokalnog razvojnog plana pod koji pripada razvojna mjera.
- 18. Opis razvojne mjere:** Detaljniji opis mjere u odnosu na naziv. Opis mjere detaljnije opisuje mjeru na način da je ona prikazana u kontekstu konkretne jedinice lokalne samouprave te se specificira što je predmet samog projekta (na primjer da li se radi o izgradnji, sanaciji ili priprema projektne dokumentacije za izgradnju škole).

• **STANJA RAZVOJNE MJERE**

- 19. Vrsta** - Vrsta označava vrstu aktivnosti koje su predviđene u Razvojnoj mjeri (npr: Izgradnja) ili više njih (npr: Rušenje, Izgradnja, Opremanje).
- 20. Status** - Status označava u kojem se statusu nalazi Razvojna mjera (npr: U čekanju).
- 21. Faza** – Faza u kojoj se mjera nalazi, a može biti: Ideja, Priprema dokumentacije, Priprema provedbe, Provedba, Dovršeno i Evaluacija. Određivanje faze izrazito je važno radi pripreme projekta.
- 22. Ciljane skupine** - Skupine prema kojima je usmjerena razvojna mjera. Ova kategorija daje odgovor na pitanje: Čiji problemi će biti riješeni provedbom? Ili Čije potrebe će biti zadovoljene provedbom?
- 23. Pripremljena dokumentacija** - Sva dokumentacija (npr: vlasnički list, građevinska dozvola, suglasnost, studija, odobrenje...) koja je pripremljena za potrebe projekta. Popis dokumentacije koja je pripremljena može biti: Vlasnički list, Idejni projekt, Glavni projekt s troškovnikom, Izvedbeni projekt, Lokacijska dozvola, Dozvola za gradnju, Investicijska studija, Studija izvedivosti, Studija opravdanosti, Cost-benefit analiza, Studija zaštite okoliša.
- 24. Odgovorna osoba** – Osoba koja je odgovorna za pripremu Razvojne mjere unutar organizacije (Nositelja).

- **ROKOVI I TRAJANJE**

25. **Početak** – Precizan datum početka projekta (dan, mjesec, godina).

26. **Završetak** – Precizan datum završetka projekta (dan, mjesec, godina).

27. **Trajanje u mjesecima** – Broj mjeseci trajanja projekta.

- **GRAFIČKI PRIKAZ**

Grafički prikaz koji se sastoji od dva različita grafa:

1. Strukturu ulaganja s obzirom na do sada uložena sredstva, sredstva predviđena u proračunu te ostatak potrebnih sredstava.
2. Strukturu ulaganja s obzirom na izvor financiranja.

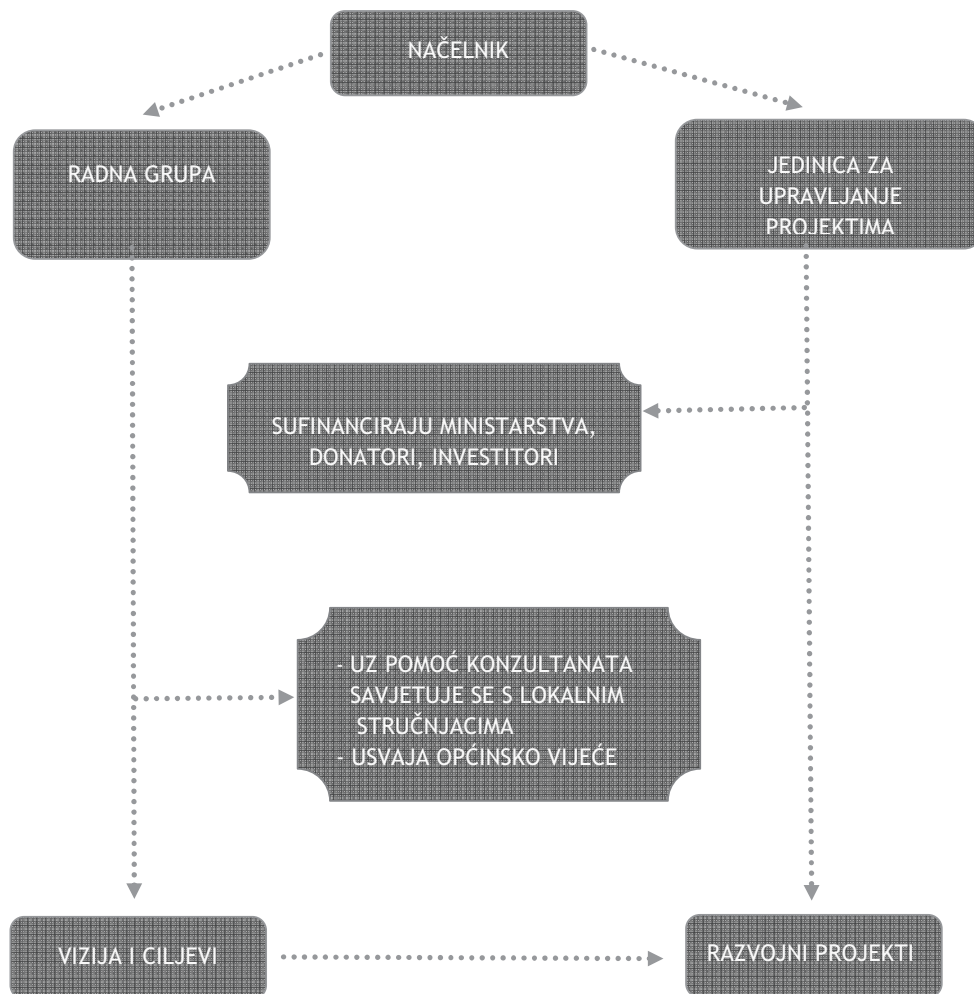
Visina potrebnih sredstva (ulaganja) se mora slagati s ukupnim izvorima financiranja.

6.1.2. Lista razvojnih projekata

Lista razvojnih mjera sadržava popis svih razvojnih projekata koji se trenutno nalaze u fazi inkubacije, odnosno u drugoj fazi od projektne ideje do finalne realizacije. Unutar Liste će se prikazati nekoliko kategorija koje su bitne za praćenje svake mjere. U nastavku se nalazi kratko pojašnjenje svake kategorije.

- **JIBP** - Svakoj mjeri je dodijeljen jedinstveni identifikacijski broj projekta.
- **Razvojna mjera** – Predstavlja odgovor na potrebu stanovništva jedinice lokalne samouprave.
- **Naziv** - Predstavlja konkretan Razvojni projekt koji se trenutno nalazi u fazi „inkubacije“ odnosno između projektne ideje i projektne realizacije.
- **Nositelj** – Subjekt koji je nositelj cjelokupnog projekta. Nositelj je odgovoran za provedbu projekta od njegovog početka do finalne realizacije.
- **Ciljana skupina** – kao što je u prethodnom dijelu već naznačeno ova kategorija označava skupine prema kojima je usmjerena razvojna mjera. Odnosno daje odgovor na pitanje: Čiji problemi će biti riješeni provedbom? Ili čije potrebe će biti zadovoljene provedbom?
- **Ukupna vrijednost** – ukupna vrijednost projekta izražena u Kunama.

Slika 7. Struktura odgovornosti za izradu i provedbu Revizije Programa ukupnog razvoja

Struktura odgovorna za izradu i provedbu Revizije Programa ukupnog razvoja počinje od Načelnika Općine Fužine u planskom i operativnom dijelu.

Program se izrađivao uz sudjelovanje radne skupine stručne podloge lokalnih stručnjaka i uz metodološku pomoć konzultantske tvrtke MICRO projekt d.o.o..

Za provedbu mjera predviđenih u programu potrebno je oformiti Jedinicu za upravljanje projektima. Jedinica može biti sastavljena od stručnog kadra unutar samog Općinskog vijeća i vanjskih stručnjaka ovisno o zahtjevu samog projekta.

Jedinica za upravljanje projektima ima zadatak postavljanja projektnog zadatka i akcijskog plana za svaki pojedini projekt, postavljanja preduvjeta kod podugovaranja projekata, praćenje i nadzor tijeka projekta, praćenje roka i proračuna projekta.

7. POSTUPAK PRAĆENJA PROVEDBE I REZULTATA

U ovom poglavlju navode se načini praćenja, kontrole i ažuriranja izrađene Revizije Programa ukupnog razvoja Općine Fužine.

Nužnost svega prethodno navedenog uvjetovana je dinamikom i brzinom gospodarskih promjena kako na regionalnom tako i nacionalnom planu. Revidiranjem Programa ukupnog razvoja postiže se fleksibilnost u promjenjivim gospodarskim kretanjima.

7.1. Uvod

Posljednji korak u izradi Revizije Programa ukupnog razvoja je:

- **provođenje**
- **praćenje i**
- **ažuriranje** izrađenog Programa.

Test Programa je upravo njegovo provođenje.

Postoje 3 razine praćenja Revizije Programa ukupnog razvoja:

Prva razina praćenja je praćenje **provođenja** programa (prioritetnih i ostalih mjera) i ažuriranje sažetka provođenja aktivnosti.

Tim ljudi koji je zadužen za praćenje Revizije Programa ukupnog razvoja pomno prati razvoj situacije vezano za provođenje Revizije PUR-a. Odnosno prati u kojoj se mjeri podudaraju planovi iz Revizije PUR-a sa stvarnom situacijom na terenu. Takvo praćenje podrazumijeva stupanj usklađenosti aktivnosti poduzetih prema Reviziji Programa ukupnog razvoja, promjene u procjeni troškova ili rasporeda, zatim uključuju razloge tih promjena te njihov očekivani utjecaj na provođenje programa. Ukoliko dođe do bilo kakve od spomenutih promjena, kao i promjena u raspodjeli odgovornosti za provođenje programa, takve promjene se evidentiraju.

Kada tim zadužen za praćenje uoči značajnije razlike između planiranog i stvarnog provođenja programa, njegov zadatak je pojasniti **kako i zašto** je došlo do tih razlika. Odgovorni za provođenje određenih projekata također trebaju reći timu zaduženom za praćenje na koji način očekuju da se nastavi s provođenjem programa te opisati sve promjene koje bi mogle poboljšati provođenje programa.

Druga razina praćenja se odnosi na praćenje do koje faze je projekt došao, kao i testiranje same logike projekta. Postavlja pitanje – Dovodi li projekt do očekivanih rezultata tj.

ostvarenja svrhe projekta? Praćenjem se ocjenjuje uspjeh očekivanih rezultata jer upravo ti ishodi povezuju projekte s vizijom programa razvoja.

Praćenje rezultata provedenih mjera/projekata postavlja pitanje – da li je mjera/projekt postigao **očekivane rezultate** opisane u matrici projekta? Pomažu li ostvareni rezultati, ako su ostvareni, u ostvarivanju svrhe projekta? I konačno, da li svrha projekta pridonosi postizanju cilja projekta?

Ako se pri praćenju rezultata programa utvrdi da ono ne dovodi do očekivanih rezultata, jasno će se pomoću rezultata u matrici moći zaključiti **gdje** je problem nastao? A zatim se utvrđuje i **zbog čega** je problem nastao?

Grupa zadužena za praćenje rezultata projekata mora **pronaći razloge zbog kojih** projekt nije doveo do željenih rezultata kako bi znala na pravi način reagirati. Jedino kada se problem pravilno definira može se pronaći učinkovito rješenje. Projekti također mogu imati nepredviđene negativne rezultate koje je potrebno istražiti.

Treća razina praćenja postavlja pitanje – Da li se okolina promijenila tako da to utječe na izbor kritičnih tijela, projekata i tijela zaduženih za provođenje projekata u Programu ukupnog razvoja?

Dakle iz navedenog je vidljivo da su prva i druga razina praćenja usmjerene na pitanje **kako** se projekt provodi, dok treća faza praćenja postavlja i razmatra pitanje **treba li se** uopće nastaviti s primjenom projekta.

Ovakvo praćenje nalaže slijedeća pitanja:

- Nastavlja li ta intervencija rješavati kritička pitanja?
- Je li to pitanje još uvijek kritično za ostvarivanje vizije gospodarske budućnosti zajednice?
- Je li korist od programa i dalje opravdava eksploataciju resursa potrebnih za njegovo provođenje?
- Je li zbog provedbe projekta bilo ikakvih nepredviđenih, negativnih posljedica?
- Jesu li relevantne organizacije i subjekti uključeni u provođenje programa?

U slučaju da su se pojavile određene promjene u situaciji na terenu bilo u socijalnom ili ekonomskom pogledu, odnosno bilo koji događaji koji značajnije mijenjaju prethodnu situaciju, vjerojatno će biti potrebne veće promjene. Tim zadužen za praćenje će zatražiti da se PUR odnosno njegovi dijelovi na koje se odnose spomenute promjene osvježe izradom novih preporuka u rješavanju kritičkih pitanja. Ako se međutim okolina tako značajno promijenila da se kritička pitanja moraju redefinirati, možda je vrijeme da se ponovi

cjelokupan postupak izrade Revizije Programa ukupnog razvoja. Odgovornost za praćenje i ažuriranje Revizije Programa ukupnog razvoja može snositi lokalna samouprava, dio ili čitava radna skupina Revizije Programa razvoja ili neko drugo tijelo kao što je Agencija za lokalni gospodarski razvoj. U idealnom slučaju tim zadužen za praćenje uključivati će predstavnike lokalne samouprave, poslovne zajednice, nevladinog sektora, ostale koji su bitni za provođenje Revizije PUR-a i naravno čelnike tijela za lokalni gospodarski razvoj.

7.2. Odgovornost za provedbu PUR-a

Opća i viša odgovornost provedbe ovog programa pripada Općini Fužine.

7.2.1. Postupci upravljanja

Institucionalna struktura odgovorna za upravljanje i provedbu Revizije Programa ukupnog razvoja je Općina Fužine, a za upravljanje i provedbu **pojedinih projekata tj. mjera** unutar programa odgovorne su **Jedinica za upravljanje projektima** i sve ostale institucije koje će imenovati Općina Fužine po pojedinim projektima.

7.2.2. Praćenje i ocjenjivanje

Ovaj program podložan je praćenju i nadopuni od strane Općinskog vijeća i Radne skupine koja je formirana u procesu stvaranja programa. Popis članova radne skupine nalazi se u prilogu ovog dokumenta i sastavljena je od **lokalnih sudionika**. Radna skupina će se sastajati svakih **6 (šest) mjeseci** u svrhu evaluacije i monitoringa programa. Prvi sastanak bit će održan **šest mjeseci od dana prihvatanja ovog programa** od strane Općinskog vijeća.

7.2.3. Organizacija i jamčenje tijeka informacija i razmjene informacija

Općina Fužine jamči razmjenu informacija o provedbi ovog plana i to prema Radnoj skupini putem dogovorenih sastanaka, a prema javnosti **putem medija, web stranica i pojedinačnih sastanaka**. Općina Fužine putem web stranice objavit će cjeloviti dokument Revizije Programa ukupnog razvoja te će objavljivati zapisnike sa sastanaka radne skupine periodično po nastajanju. Također će zbog veće transparentnosti odlučivanja, izvještaje sa sjednica Općinskog vijeća ažurno objavljivati na web stranicama. Općina će nastaviti s praksom otvorenih vrata za građane kad će se oni moći najaviti i direktno Načelniku uputiti pitanja i primjedbe. Općina Fužine će kreirati i nove prikladne kanale komunikacije sa svojim građanima i poduzetnicima.

POPIS SLIKA I TABLICA

Slika 1. Strateški Cilj 1. "Plavo-zelena" turistička ponuda pozicionirana na domaćem i inozemnom tržištu.....	9
Slika 2. Strateški Cilj 2. Razvijeno gospodarstvo.....	10
Slika 3. Strateški Cilj 3. Socijalno i kulturno uređena zajednica.....	10
Slika 4. Strateški Cilj 4. Zaštita prirode i unapređenje životne sredine.....	11
Slika 5. Strategija razvoja Općine Fužine.....	13
Slika 6. Održivi razvoj.....	17
Slika 7. Struktura odgovornosti za izradu i provedbu Revizije Programa ukupnog razvoja..	22
Tablica 1. Članovi radne skupine za izradu Strategije razvoja Općine Fužine	6